ITA DAY 2021
More Open, More Transparent

ข้อค้นพบและความก้าวหน้าของหน่วยงานภาครัฐ ในการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ผ่านเครื่องมือการประเมิน ITA

โดย ศาสตราจารย์ ดร. ภักดี โพธิศิริ
ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

วันพฤหัสบดี ที่ 26 สิงหาคม 2564

Big Rock ในการปฏิรูปประเทศ

- คณะกรรมการปฏิรูปประเทศฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประเมิน ITA ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดย ITA มีความสอดคล้องกับแนวทางกิจกรรมการปฏิรูปในด้านการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความโปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ กล่าวได้ว่าการประเมิน ITA เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การปฏิรูปประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด

- เป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

<u>คะแนนเป้าหมาย</u>	<u>หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์</u>
85 คะแนนขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 65% ของหน่วยงานที่เข้าร่วม

ตัวอย่างการประสานพลังความร่วมมือ

ข้อเสนอเมื่อปี 63 กระทรวงมหาดไทยควรเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานในปี 2564 –2565 เป็นหลัก โดยกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม การกำกับควบคุม และการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์

ปี 64 กระทรวงมหาดไทย รับไม้ต่อทันที โดยจัดตั้งงบประมาณกว่า 20,820,100 บาท สนับสนุนการเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐกระจายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

นครสวรรค์โมเดล

ถอดบทเรียนการบริหารจัดการ และการยกระดับ ITA นครสวรรค์

ความสำเร็จของจังหวัดนครสวรรค์เมื่อปี 2563 เกิดขึ้นจากการให้ความสำคัญของผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ และการประสานความร่วมมือขับเคลื่อนงานใน 2 ระดับ

ระดับนโยบาย

#มอบหมาย ถ่ายทอด สั่งการ กำกับ ชัดเจน
#ให้ความสำคัญครอบคลุมทุกหน่วยงานภายในจังหวัด ทั้งส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับปฏิบัติ

#ปปช. สถจ. และสำนักงานจังหวัด ร่วมมือกันผลักดัน
#ทำงานทั้งแบบ Online และ On ground ครบทุกอำเภอ
#เป็นจุดเชื่อมระหว่างคณะที่ปรึกษาและทุกหน่วยงาน
#Workshop ทั้ง “ก่อน-ระหว่าง-หลัง” การประเมินฯ

ITA METHODOLOGY

1. การตอบแบบประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT)

การสำรวจการรับรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วประเทศ ที่ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานต่าง ๆ มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. การตอบแบบประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)

การสำรวจการรับรู้และประสบการณ์ของประชาชนที่เคยมาติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

3. การตรวจระดับแบบการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (OIT)

เป็นการสำรวจสถานะการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีคณะที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นมาเป็นผู้แทนประชาชนเข้าไปตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ว่ามีการเปิดเผยครบถ้วนและตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อค้นพบและความก้าวหน้า

การจัดเก็บข้อมูล

ชุดข้อมูล

การประเมิน ITA 2564 ได้เริ่มกระบวนการประเมินผ่านระบบ ITAS https://itas.nacc.go.th ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 และได้สิ้นสุดกระบวนการประเมินฯ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2564

แม้ว่าในปีงบประมาณนี้ หน่วยงานภาครัฐจะพบกับอุปสรรคในการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) แต่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถดำเนินการประเมินตามขั้นตอนที่กำหนดได้ครบถ้วน โดยมีชุดข้อมูลรวมทั้งสิ้น ดังนี้

8,300
หน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ ได้แก่ หน่วยงานธุรการขององค์กรศาล องค์กรอัยการ องค์กรอิสระ หน่วยงานสังกัดรัฐสภา ส่วนราชการระดับกรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานของรัฐอื่นๆ กองทุน สถาบันอุดมศึกษา จังหวัด (ราชการส่วนภูมิภาค) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

471,794
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

เข้าร่วมด้วยตนเอง 471,794 คน

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน
- 1 - 5 ปี 28.75%
- 6 - 10 ปี 27.02%
- 11 - 20 ปี 30.93%
- มากกว่า 20 ปี 13.30%

859,794
ผู้รับบริการภาครัฐ

เข้าร่วมด้วยตนเอง 473,965 คน

คณะที่ปรึกษาจัดเก็บ 385,829 คน

ประเภทของผู้ตอบ
- บุคคลทั่วไป 80.41%
- หน่วยงานของรัฐ 9.22%
- องค์กรธุรกิจเอกชน 6.12%
- อื่นๆ 4.25%

สรุปผลการประเมินภาพรวมระดับประเทศ

ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ	หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์*
81.25 คะแนน	4,146 หน่วยงาน
จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน	คิดเป็น 49.95%

*ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

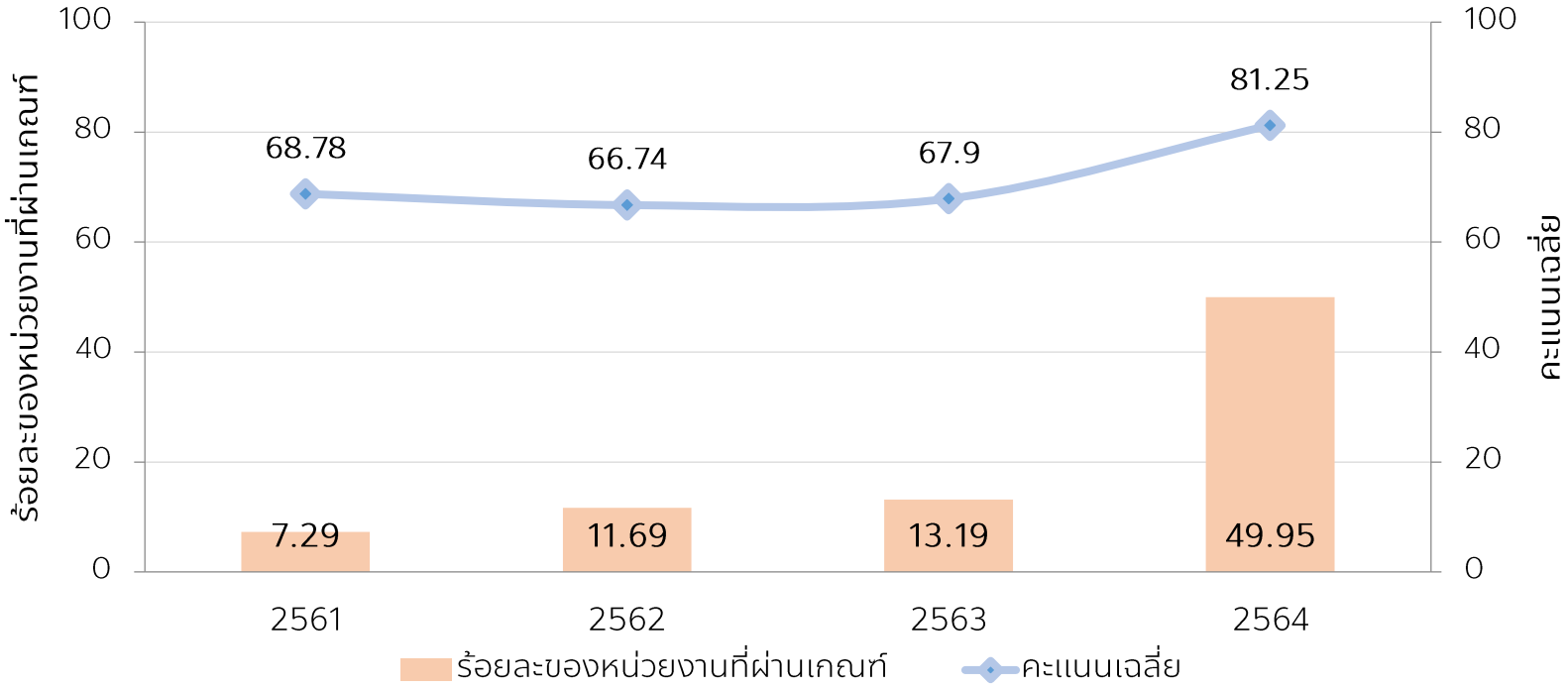

ความก้าวหน้าด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

+24.19

คะแนน

ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 24.19 คะแนน

+29.92

คะแนน

ตัวชี้วัดที่ 10 การเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริต มีคะแนนเพิ่มขึ้นถึง 29.92 คะแนน

ความก้าวหน้าด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ในปี 2564 นี้ เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อมูลที่เปิดเผยทางเว็บไซต์	เปิดเผยเพิ่มขึ้น (แห่ง)	จำนวนหน่วยงานที่เปิดเผยข้อมูล	
		พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน	+2,140 (+25.80%)	4,664	6,804
คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน	+1,991 (+24.01%)	4,984	6,975
คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการ	+1,385 (+16.71%)	5,969	7,354
E-Service	+2,808 (+33.84%)	1,522	4,330
แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	+2,255 (+27.19%)	4,272	6,527
รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	+2,362 (+28.48%)	4,551	6,913
แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดหาพัสดุ	+1,539 (+18.56%)	5,196	6,735
รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดหาพัสดุประจำปี	+2,558 (+30.83%)	3,166	5,724
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี	+2,602 (+31.36%)	3,020	5,622

ผลคะแนนรายประเภท

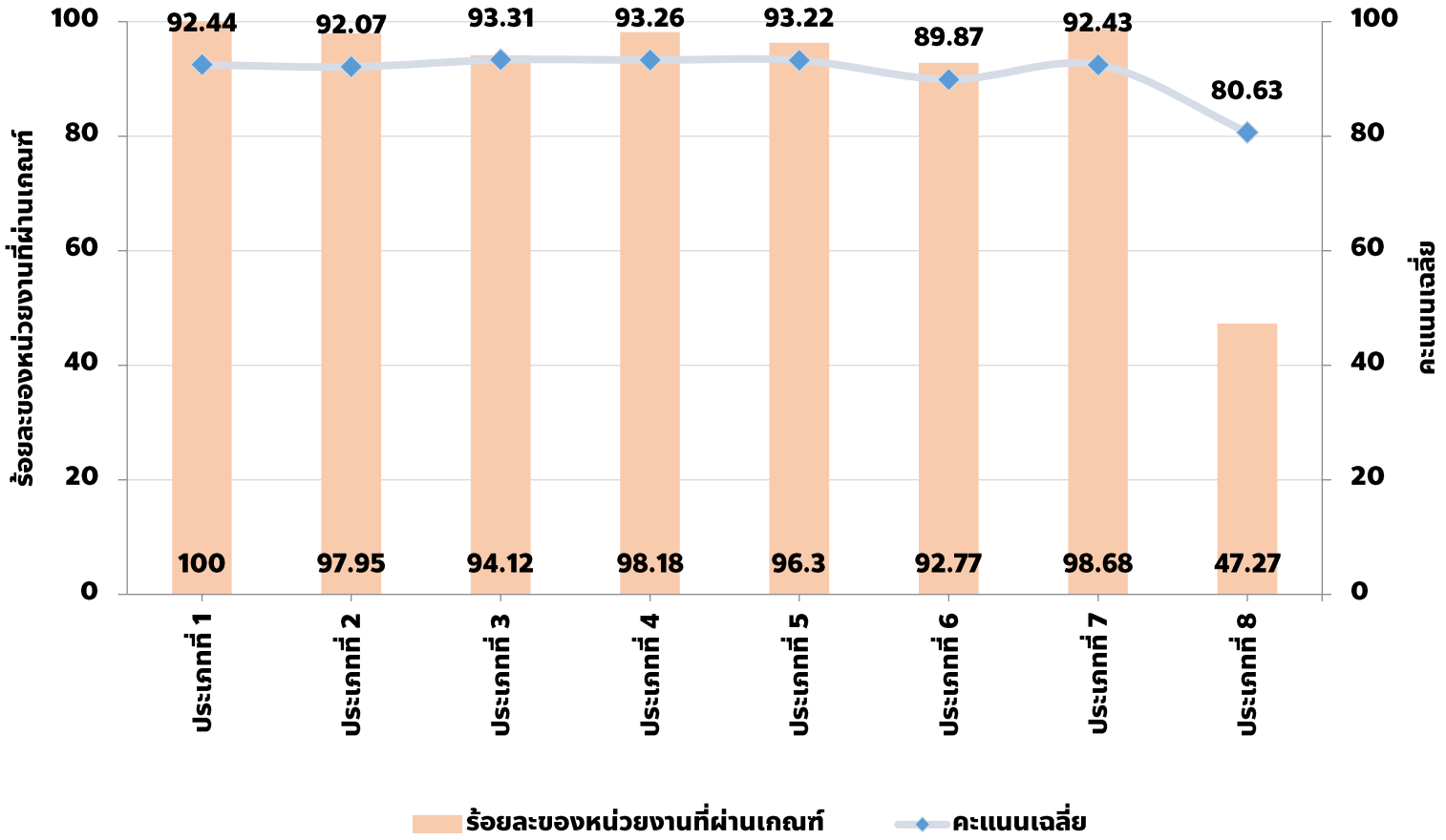

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงเป็นกลุ่มหน่วยงานที่ต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง”

โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ยังมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ อาทิ เทศบาลตำบล มีคะแนนเฉลี่ย 79.48 คะแนน และ อบต. มีคะแนนเฉลี่ย 80.72 คะแนน

* **หมายเหตุ** ประเภทที่ 1 คือ องค์กรศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ และหน่วยงานในสังกัดรัฐสภา ประเภทที่ 2 คือ ส่วนราชการระดับกรม ประเภทที่ 3 คือ รัฐวิสาหกิจ ประเภทที่ 4 คือ องค์การมหาชน ประเภทที่ 5 คือ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ และกองทุน ประเภทที่ 6 คือ สถาบันอุดมศึกษา ประเภทที่ 7 คือ จังหวัด (ราชการส่วนภูมิภาค) และประเภทที่ 8 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรูปแบบพิเศษ

ผลการประเมิน ITA จำแนกตามภูมิภาค

ผลการประเมิน ITA เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า ภาคอีสานตอนล่างมีคะแนนต่ำสุด เฉลี่ย 75.74 คะแนน และจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

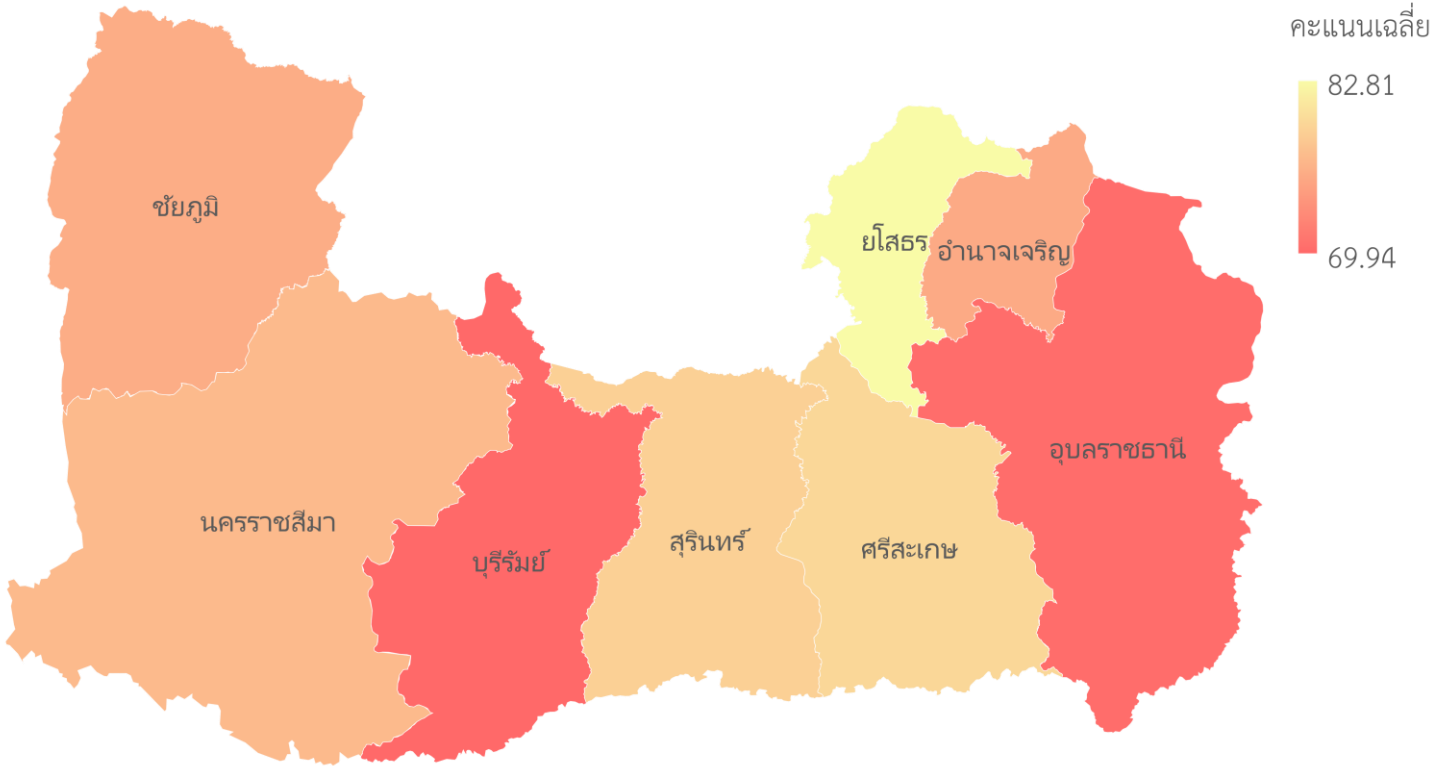

ผลการประเมิน ITA จำแนกตามภูมิภาค

ภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีคะแนนเฉลี่ยของทุกหน่วยงานในพื้นที่สูงสุดอยู่ที่ 83.69 คะแนน

มีหน่วยงานที่มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์จำนวน 341 หน่วยงาน (57.60%)

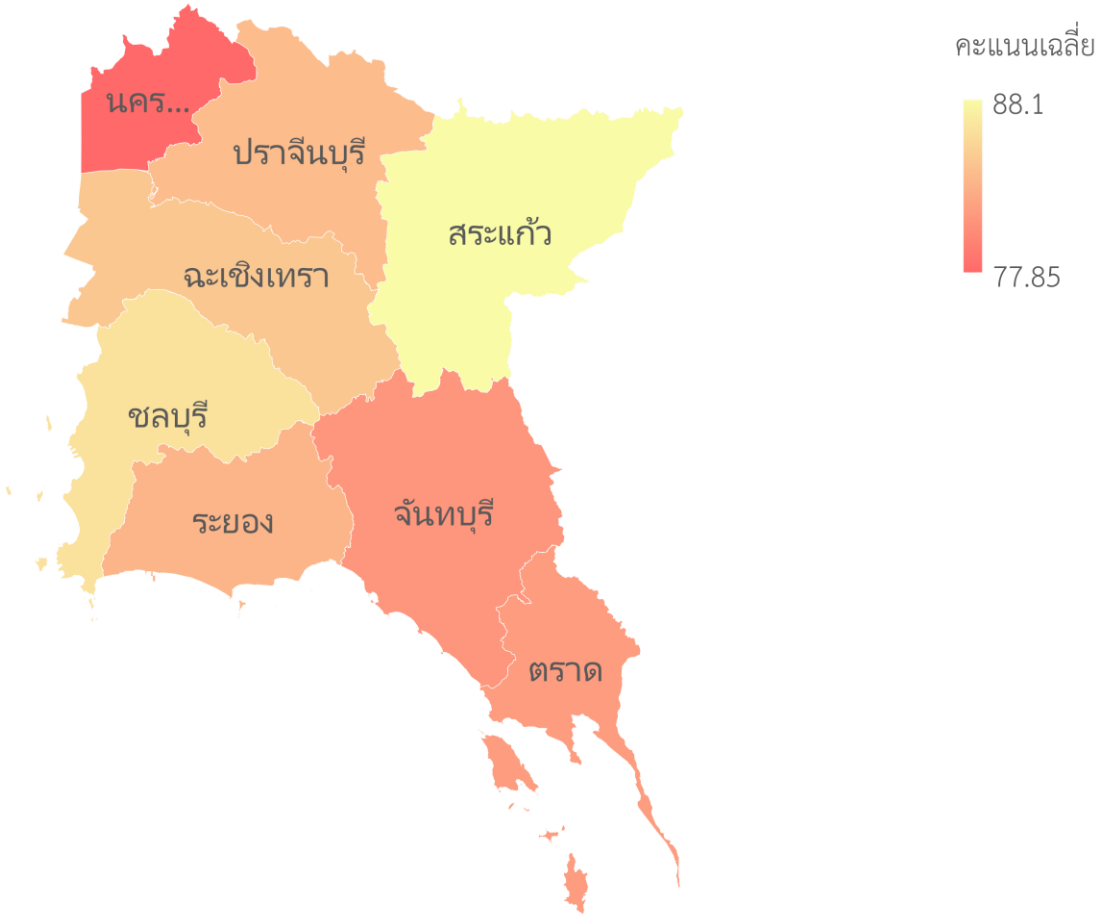

ผลการประเมิน ITA จำแนกจังหวัด

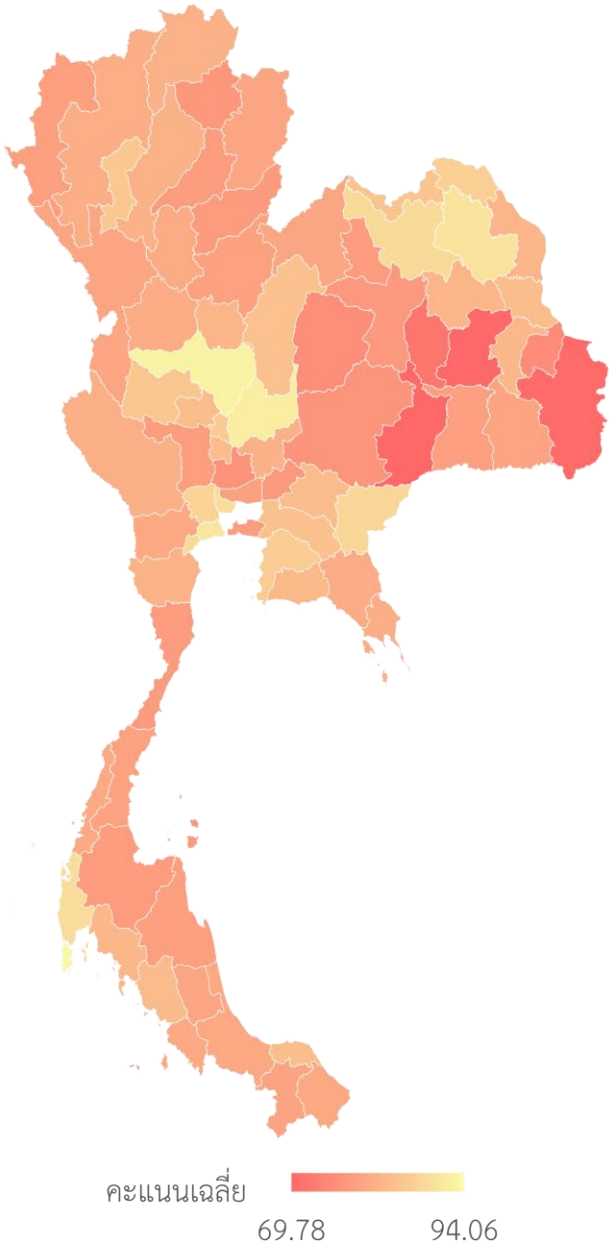

จังหวัดภูเก็ต

มีคะแนนเฉลี่ยของหน่วยงานภาครัฐภายในจังหวัดรวมกันสูงที่สุดคือ **94.06** คะแนน

จังหวัดร้อยเอ็ด

มีคะแนนเฉลี่ยของหน่วยงานภาครัฐภายในจังหวัดรวมกันต่ำที่สุดคือ **69.78** คะแนน

ข้อค้นพบที่น่าสนใจจากผลการประเมิน ITA

“การใช้จ่ายงบประมาณ เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่รัฐ เห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุดในปัจจุบัน”

ผู้ตอบ 55,672

เจ้าหน้าที่ของรัฐกว่า 11.80% บอกว่าหน่วยงานของตนเอง ไม่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ภายในมีส่วนร่วมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานได้เลยหรือได้น้อย

ประเด็นการใช้เงินงบประมาณในเรื่องนี้ เป็นประเด็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยจากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่ำที่สุด

ข้อค้นพบที่น่าสนใจจากผลการประเมิน ITA

“การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง”

ผู้ตอบ 62,182

13.18% ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐที่ตอบแบบสำรวจได้รายงานว่าหน่วยงานของตนเองมีการจัดซื้อจัดจ้างหรือการตรวจรับการจัดจ้างที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งในระดับที่มากถึงมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า การจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบันยังมีปัญหา conflict of interest ก็อยู่ค่อนข้างมากและน่าจับตามอง

ข้อค้นพบที่น่าสนใจจากผลการประเมิน ITA

“ความถูกต้องในการขอใช้ทรัพย์สินของราชการยังเป็นปัญหาที่ถูกมองข้าม”

ผู้ตอบ 59,021

วิธีการขอใช้ทรัพย์สินราชการที่มีความยุ่งยากและการไม่ทราบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องอาจนำไปสู่ปัญหาการใช้ทรัพย์สินของราชการในทางมิชอบได้ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน....

59,021 คน รายงานว่าระเบียบวิธีการขั้นตอนการใช้ทรัพย์สินของราชการเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและไม่สะดวกเท่าที่ควร

49,160 คน บอกว่าไม่ทราบถึงแนวทางที่ถูกต้องในการขอใช้ทรัพย์สินของราชการ

ข้อค้นพบที่น่าสนใจจากผลการประเมิน ITA

“1 ใน 100 คนของผู้รับบริการ เคยถูกเจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือทรัพย์สิน”

ผู้ตอบ 8,942

ผลการสำรวจเสียงสะท้อนจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้รับบริการหรือมาติดต่อกับภาครัฐในปีนี้ ได้รายงานว่าเคยถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐขอให้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินเพื่อแลกกับการให้บริการของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นการขออนุมัติ การขออนุญาต หรือการขอรับบริการต่างๆ จากหน่วยงาน

ข้อค้นพบที่น่าสนใจจากผลการประเมิน ITA

“ประชาชนเห็นถึงความพยายามของภาครัฐ ในการนำเทคโนโลยีมาช่วยให้บริการดีขึ้น”

ผู้ตอบ 97%

การนำเทคโนโลยีมาช่วยให้การปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่ประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นประเด็นที่ผู้รับบริการภาครัฐมีความเห็นในเชิงบวกมากที่สุดประเด็นหนึ่ง และมีทิศทางดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีคะแนนสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาถึง 5.54 คะแนน ซึ่ง**สอดคล้องกับค่าคะแนนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (OIT) ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน**

“ในนามของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศฯ ต้องขอขอบพระคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการพัฒนาการดำเนินงานและพัฒนาระบบสารสนเทศภายในหน่วยงานของท่านให้มีความโปร่งใสและมีการเปิดเผยข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของแต่ละหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลของร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาภาครัฐร่วมกันในครั้งนี้ จะยังประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชนต่อไป”

ITA 2021

More open, more transparent

ยิ่งเปิดเผย ยิ่งโปร่งใส